
NODOKĻI

STARPTAUTISKIE UZŅĒMUMU GRUPAS PĀRSKATI – (NE)GAIDĪTAIS PĀRSTEIGUMS JAU AUGUSTĀ

KASPARS STRAZDS, ZAB "SORAINEN" nodokļu menedžeris

Līdz augusta beigām Latvijas uzņēmumiem, kas ietilpst starptautiskās uzņēmumu grupās ar vispasaules apgrozījumu virs 750 milj. eiro, būs jāpaziņo Valsts ieņēmumu dienestam, vai tie līdz 31.12.2017. iesniegs starptautisko uzņēmumu grupu pārskatu par katru valsti jeb SUG pārskatu (*country-by-country reporting*).

Pavisam klusi un nemanāmi ir tapis normatīvais regulējums, kas ietekmēs nozīmīgu daļu Latvijas uzņēmumu, kuri ietilpst starptautiskās uzņēmumu grupās (SUG). Pirms gada jau ziņots, ka arī Latvijā būs jāievieš Eiropas Savienības Padomes Direktīva 2016/881, ar ko Direktīvu 2011/16/ES groza attiecībā uz obligātu automātisku informācijas apmaiņu nodokļu jomā (Direktīva) par ziņošanu nodokļu administrācijām par SUG darbību. Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm Direktīva bija jāpārņem līdz 04.06.2017., tomēr raksta tapšanas brīdī atbilstošie grozījumi bija sagatavošanas stadijā, tādēļ spēkā stāties normatīvais regulējums var būt atšķirīgs no aplūkotā. Tiesa, ne pēc būtības.

Lai ieviestu Direktīvu, ir izstrādāti grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām", ar kuriem Latvijas nodokļu maksātājam, kas ietilpst SUG ar vispasaules apgrozījumu virs 750 milj. eiro (Latvijas SUG pārskata subjekts), noteikts pienākums iesniegt SUG pārskatu, kā arī Ministru kabinetam (MK) deleģētas tiesības pieņemt SUG pārskata iesniegšanas kārtību, saturu un noregulēt citus jautājumus. Jānorāda, ka vēl 2017.gada jūnijā sākumā šādi MK noteikumi nebija pieņemti un zināmi nodokļu maksātājiem. Pirmie SUG pārskati būs jāsniedz jau par SUG finanšu gadu, kas SUG sākās 01.01.2016., un turpmāk par katru taksācijas gadu.

KAS IR SUG PĀRSKATI?

SUG pārskati ir informatīva deklarācija par SUG darbību visā pasaulē, un tajos norādīs informāciju par dažādiem SUG finanšu un biznesa rādītājiem, piemēram, ienākumiem, samaksātajiem nodokļiem, darbinieku skaitu un

nemateriālo īpašumu. Šo informāciju sniegs sadalījumā pa visām nodokļu jurisdikcijām, kurās darbojas SUG. Informācija būs jāsniedz MK noteikumos paredzētajā formātā, kas faktiski ir pārtulkoti Direktīvas pielikumi.

SUG pārskati nodrošinās iespēju ikvienas valsts nodokļu administrācijai saņemt nepieciešamo informāciju, lai varētu izvērtēt SUG transfertcenu un citus riskus, kas saistīti ar nodokļu samaksu, turklāt Valsts ieņēmumu dienestam (VID) būs tiesības šo informāciju izmantot nodokļu kontroles pasākumos, piemēram, lai pamatotu ar transfertcenām saistītu uzrēķinu.

KAM JĀSNIEDZ SUG PĀRSKATI?

SUG pārskati jāiesniedz SUG galvenajam uzņēmumam jeb mātes uzņēmumam, kas ir nodokļu rezidents kādā no ES dalībvalstīm vai atrodas jebkurā citā valstī, kas noslēgusi jebkuru no starptautiskajām konvencijām par SUG pārskatu apmaiņu par konkrēto taksācijas periodu. Praksē tas nozīmē, ka Latvijas uzņēmumiem SUG pārskats būtu jāiesniedz tikai retos gadījumos.

Tomēr vispārējā regulējumā ir izņēmumi, kad Latvijas SUG pārskata subjektam būs pienākums iesniegt SUG pārskatus, proti, ja:

- mātes uzņēmumam nav jāsniedz SUG pārskats;
- SUG mātes uzņēmuma valstij nav noslēgta informācijas apmaiņas par SUG pārskatiem konvencija ar Latviju;
- SUG mātes uzņēmumam nav bijis jāsniedz SUG pārskats par konkrēto periodu.

Šādos gadījumos, ja Latvijas SUG pārskata subjekts būs izvēlēts par tādu, kam jāsniedz SUG pārskats, tam būs pienākums sagatavot SUG pārskatu un to iesniegt VID. Tāpat

NODOKĻI

SUG var izvēlēties 1 uzņēmumu, kas SUG pārskatu iesniegs mātes uzņēmuma vietā.

KAD JĀIESNIEDZ?

Pirmais SUG pārskats Latvijā jāsniedz par SUG finanšu gadu (taksācijas gads), kas sākas 01.01.2016. un aptver 12 mēnešus. Tas nozīmē: ja SUG taksācijas gads sākas šajā datumā vai vēlāk 2016.gadā un SUG vispasaules apgrozījums iepriekšējā taksācijas gadā pārsniedz 750 milj. eiro, tai ir pienākums iesniegt SUG pārskatu.

SUG pārskats par 2016.taksācijas gadu jāiesniedz līdz 31.12.2017. Par turpmākajiem periodiem SUG pārskati būs jāiesniedz 12 mēnešu laikā pēc taksācijas gada beigām.

Tātad, ja 2017.taksācijas gads SUG beigsies 31.12.2017., SUG pārskats jāiesniedz līdz 31.12.2018. Pēc tam VID saņemtā informācija 3 mēnešu laikā jānosūta visām iesaistītajām citu valstu nodokļu administrācijām.

VAI IR VĒL KĀDI SAISTĪBĀ AR SUG PĀRSKATIEM VEICAMI PIENĀKUMI?

Jā, šādi pienākumi ir, turklāt tie jāizpilda līdz 31.08.2017. Proti, ikvienam Latvijas SUG pārskata subjektam ir pienākums līdz šim datumam paziņot VID, vai Latvijas SUG pārskata subjekts sniegs SUG pārskatu par 2016.taksācijas gadu. Šāds paziņojums jāiesniedz VID EDS, norādot arī subjektu, kas sniegs SUG pārskatu par minēto periodu. Par turpmākajiem taksācijas gadiem šāds paziņojums jāiesniedz VID līdz taksācijas gada pēdējai dienai.

KAS JĀŅEM VĒRĀ, SAGATAVOJOT UN IESNIEDZOT SUG PĀRSKATU?

SUG pārskats jāgatavo par SUG fiskālo gadu, kas aptver 12 mēnešu periodu. Kā pārskata valūta jāizmanto eiro, citās valūtās nosauktās pozīcijas konvertējot atbilstoši vidējām maiņas kursam konkrētajā gadā. Par SUG pārskatos norādāmas informācijas avotu var izmantot datus no:

- SUG konsolidācijas pārskatu dokumentu kopuma;
- atsevišķa subjekta obligātajiem gada pārskatiem;
- regulatīvajiem finanšu pārskatiem;
- iekšējiem vadības pārskatiem.

Turklāt jāņem vērā, ka SUG pārskatos norādāmajai informācijai nav jāsakrīt ar konsolidēto gada pārskatu, kā arī nav jāveic korekcijas saistībā ar dažādās nodokļu valstīs vai teritorijās piemēroto grāmatvedības principu atšķirībām.

Latvija nav paredzējusi īpašas soda sankcijas par SUG pārskata neiesniegšanu vai neprecīzu iesniegšanu, un par šādām darbībām administratīvā atbildība piemērojama tāpat kā par citu informatīvo deklarāciju neiesniegšanu, proti, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā noteikto administratīvais sods par informatīvo deklarāciju neiesniegšanu ir 15 EUR.

IEPRIEKŠ MINĒTIE TERMIŅI UN PIENĀKUMI SHEMATISKI ILUSTRĒTI ATTĒLĀ (SHĒMA ATBILST UZŅĒMUMAM, KURA FINANŠU GADS SĀKAS 1.JANVĀRĪ UN BEIDZAS 31.DECEMBRĪ)

